

**Oikaisuvaatimus terveydensuojelun päätöksestä 28.10.2025 (tapahtumatunnus 1963826, diaarinumero 1077926)**  
8041/11.02.08.06/2025

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 18.11.2025 § 48

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätiedot    | Terveysvalvonnan päällikkö Jaana Valkama p. 013 330 8242.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Päätösehdotus | <p>Ympäristöterveydenhuollon johtaja Tuomainen Marja:</p> <p>Ympäristöterveydenhuollon jaosto toteaa, että terveysvalvonnan suorittamassa asunnontarkastuksessa ei todettu terveydensuojelulain (763/1994) tarkoittamaa terveyshaittaa aiheuttavaa olosuhdetta. Oikaisuvaatimuksessa ei tullut esille asioita, joilla olisi vaikutusta päätöksen muuttamiseksi. Oikaisuvaatimus hylätään ja asian käsittely lopetetaan tältä osin.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Päätös        | Esittelijä veti asian pois esityslistalta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Selostus      | <p>Vuokralainen on ollut yhteydessä terveysvalvontaan 23.6.2025. Ensimmäisessä yhteydenotossa hän on maininnut asunnon ongelmiksi meluun liittyvät asiat, asunnossa havaitun viemärinhajun ja alipaineisuuden sekä wc:n huonon toimivuuden. Myöhemmissä yhteydenotoissa vuokralainen on tuonut esiin sen, että kokee asuntoon tulevan alipaineisuuden vuoksi myös mm. siivousskemikaalien ja parfyymien hajua. Terveysvalvonta on tehnyt ensisijaisesti asunnon painesuhteisiin ja meluasioihin liittyvän tarkastuksen 11.8.2025. Tuolla tarkastuksella vuokralainen on tuonut esiin myös sen, että aistii asunnossa kellarimaista hajua. Vuokralaisen kanssa on sovittu, että nimen omaan sisäilmaolosuhteisiin liittyen asuntoon tehdään erillinen tarkastus. Sisäilmaolosuhteisiin keskittynyt tarkastus on toteutettu 8.9.2025 ja tarkastuskertomus on valmistunut 11.9.2025.</p> <p>Terveysvalvonnan 8.9.2025 suorittamassa asunnontarkastuksessa asunnon paine-ero ulkoilmaan nähden on ollut tavanomainen. Olosuhdemittarilla mitaten asunnon sisäilman hiilidioksidipitoisuudessa, suhteellisessa kosteudessa tai lämpötilassa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavaa. Suuntaa-antavan ilmanvaihdon mittauksen perusteella asunnon ulkoilmavirta on ollut riittävä. Tarkastuksella on havainnointu ilmanvaihdon toimintaa myös merkkisavun avulla ja tällöin on ollut todettavissa, että ilmanvaihtotenttiilit toimivat oikean suuntaisesti. Merkkisavun avulla on etsitty ilmavuotokohtia pistokoeluonteisesti. Niitä ei ole todettu. Terveysvalvonnalla on ollut käytössään Karelian Talotekniikka Oy:n 25.8.2025 päivätty huoltoraportti. Sen</p> |

perusteella asunnon painesuhteissa tai ilmanvaihdoissa ei ole ollut mitään asumisterveysasetuksen toimenpiderajaa ylittävää.

Asunnon tarkastuksessa ei ole havaittu asumisterveysasetuksen tarkoittamia poikkeavia hajuja. Mahdollisia poikkeavia hajuja oli havainnoitu tuloksetta myös meluasioihin keskittyneellä tarkastuksella 11.8.2025.

Vuokralainen on raportoinut tarkastuskertomuksen lähettämisen jälkeen aistivansa edelleen poikkeavia hajuja huoneistossa. Terveysvalvonta on tarjoutunut tulemaan niitä aistimaan, mutta vuokralainen ei tätä halunnut.

Vuokralaisen kertoman mukaan taloyhtiö vaihdatti asunnon talotuulettimen terveysvalvonnan tarkastuskäynnin jälkeen, koska edelliseen tuulettimeen ei ollut saatavilla sopivaa rasvasuodatinta. Näin ollen asunnon olosuhteissa ilmanvaihdon tai paine-erojen suhteen on saattanut tapahtua muutoksia verrattuna Karelian Talotekniikka Oy:n mittaamiin tai terveysvalvonnan tarkastuskertomuksessa mainittuihin nähden. Vuokralainen ei kuitenkaan ole halunnut terveysvalvonnan tekävän huoneistoon enää uutta asunnontarkastusta talotuulettimen vaihdon jälkeen, vaikka tätä vaihtoehtoa on hänelle tarjottu tuulettimen vaihdon tultua terveysvalvonnan tietoon.

Vuokralainen on lukuisissa yhteydenotoissa tuonut esille sen, että hän kärsii useista erilaisista oireista, joiden syyt liittyy asuntoon. Terveysvalvonnalla ei ole toimivaltaa ottaa kantaa asukkaan oireisiin, vaan pyrkii aina selvittämään toimivaltansa rajoissa, onko asunnon olosuhteissa asumisterveysasetuksessa poikkeavaksi määriteltyä tekijää.

Vuokralainen on pyytänyt 11.9.2025 lähettämässään sähköpostiviestissä asiassa valituskelpoista päätöstä. Ennen päätöksen tekoa asiassa on toteutettu terveydensuojeluasetuksen (1280/1994) mukainen kuuleminen. Vuokralaisen mukaan asunnontarkastuksen suorittanut ja tarkastuskertomuksen laatinut terveystarkastaja on esteellinen asian jatkokäsittelyyn tehtyään vuokralaisesta huoli-ilmoituksen. Konsultoituaan Siun soten juristia asiassa, terveysvalvonta vaihtoi käsittelijäksi Jaana Valkaman. Vuokralainen jätti kuulemisajan kuluessa kirjallisen vastineen ja lisäykset kirjalliseen vastineeseen sähköpostin muodossa. Taloyhtiö ei toimittanut määräajan kuluessa vastinetta.

Päätös asiassa muutoksenhakuohjeineen on annettu 28.10.2025. Kokonaisarvioinnin perusteella tarkastuksen havainnoissa tai asiankäsittelyn yhteydessä saadussa dokumentaatiossa ei ole tullut esille mitään sellaista, mikä viittaisi asunnossa olevaan

terveyshaittaolosuhteeseen, joten asiankäsittely on terveysvalvonnassa päätetty tähän.

28.10.2025 annetun päätöksen perustelut:

Vuokralaisen mukaan terveysvalvonnan suorittama asunnontarkastus on ollut puutteellinen, koska tarkastuksella ei mitattu asunnosta pintakosteuslukemia tai toteutettu elatusmaljatutkimusta.

Pintakosteusmittausta ei tarkastajan arvioinnin mukaan ollut tarpeen toteuttaa, koska mikään asunnossa ei indikoinut kosteusvauriota. Asunnon pintamateriaaleissa ei ollut havaittavissa kosteuden aiheuttamia muutoksia lukuun ottamatta 11.8.2025 tarkastuskertomuksessa mainittua maalin hilseilyä makuuhuoneen tuuletusikkunan alakarmissa. Maalin lievä hilseily on todennäköisimmin aiheutunut ikkunatuuletuksesta. Rakenteet ikkunan alapuolella ja ympärillä olivat siistit, pintamateriaalit kiinni alustassaan, eikä muita vauriojälkiä havaittu siltä osin kuin havainnointia voitiin irtaimisto huomioiden tehdä. Myöskään rakennuksen ulkopuolisessa tarkastelussa kyseisen kolmannen kerroksen makuuhuoneen kohdalla tarkastajat eivät havainneet merkkejä puutteellisista sadevesijärjestelmistä tai rakenteista. Elatusmaljatutkimuksella vuokralainen tarkoittanee ns. Andersen-keräimellä toteutettavaa ilmanäytteenottoa tai pintanäytteenottoa, jossa pinnalta tai pinnoille laskeutuneesta pölystä määritetään mikrobistoa. Ilmanäytteenottoa ei nykykäsityksen mukaan ole järkevää käyttää systemaattisesti sisäilmaepäilyjen alkukartoituksessa. Menetelmällä saadaan erityisesti syksyllä paljon virheellisiä positiivisia tuloksia mm. ulkoa kulkeutuneiden mikrobien vuoksi. Mahdollinen positiivinen viljelytulos ei suoraan kerro siitä, missä rakenteessa vaurio on. Myös pintanäytteenotoissa pintojen tai pölyn mikrobisto voi olla peräisin ulkoilmasta tai muista asumisen lähteistä. Pohjois-Karjalan ympäristöterveydenhuolto ei itse toteuta näytteenottoa. Jos nämä todettaisiin tarpeenmukaisiksi menetelmiksi, näytteenotto teetetäisiin ulkopuolisella asiantuntijalla.

Vuokralainen muistuttaa vastineensa lisäyksessä, ettei terveysvalvonta tarkastuksessaan selvittänyt asumisterveysasetuksen mukaisia kemiallisia tekijöitä, haihtuvia orgaanisia yhdisteitä, hengitettäviä hiukkasia (PM10) tai pienhiukkasia (PM2,5). Pohjois-Karjalan ympäristöterveydenhuollossa ei näitä näytteenottoja toteuteta itse, vaan kiinteistönomistajaa veloitetaan teettämään ne tarvittaessa ulkopuolisella asiantuntijalla. Tässä tapauksessa kyseisten tekijöiden näytteenottoa ei nähty terveysvalvonnassa tarpeellisena tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella.

Toisin kuin vuokralainen arvioi, terveysvalvonta on pyrkinyt selvittämään asunnossa mahdollisesti esiintyneiden poikkeavien hajujen syitä. Taloyhtiöltä saatujen selvitysten perusteella asunnon

ilmanvaihtoa ja paine-eroja on mitattu taloyhtiön toimesta, korvausilman saantia on parannettu ja asunnon viemärien hajulukkoja on vaihdettu. Terveysvalvonnan tarkastuksella on havainnointi niin ikään ilmanvaihdon toimintaa ja paine-eroja sekä ilmavuototarkastelulla on pyritty etsimään mahdollisia hajulähteitä. Myös aistinvarainen arviointi on tärkeä osa terveysvalvonnan tarkastusta. Millään näillä menetelmillä ei ole tarkastuksessa todettu poikkeavaa.

Vuokralainen on esittänyt, että terveysvalvonnan tarkastuskertomuksessa olisi laskettu asunnon ulkoilmavirta väärin. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Asumisterveysasetuksen soveltamisohjeen osan I mukaan ilmanvaihdon osalta asuinhuoneisiin lasketaan kaikki asunnon pinta-alaan kuuluvat tilat, koska asuntojen ilmanvaihto on tyypillisesti suunniteltu siten, että tuloilma johdetaan ns. puhtaisiin tiloihin ja poistoilma johdetaan ulos ns. likaisten tilojen kautta. Ilmanvaihdon toimivuutta voidaan arvioida esimerkiksi merkkisavun avulla tai mittaamalla ilmavirtamäärät. Koneellisen poiston ilmanvaihtojärjestelmässä ulkoilmavirrat mitataan poistoilmaventtiileistä.

Kokonaisarvioinnin perusteella tehdyssä tarkastuksessa ei ole todettu mitään tekijää, joka olisi ylittänyt tai alittanut asumisterveysasetuksen toimenpiderajan. Näin ollen asunnossa ei katsota olevan terveyshaittaolosuhdetta, jonka poistamiseen tai rajoittamiseen asiasta vastaavaa tahoa pitäisi velvoittaa.

Terveystarkastajat Anu Arresto ja Tarja Karvinen ovat kertoneet tarkastuksella koulutustaustastaan tuodakseen selkeästi esille sen, että terveysvalvonnan roolina on arvioida asunnon sisäympäristön olosuhteita. Terveysvalvonnan toimenkuvaan tai -valtaan eivät kuulu asukkaan mahdollisten oireiden tulkitseminen, eivätkä terveydenhoidolliset diagnoosit.

Vuokralaisen tulkinnan mukaan Pohjois-Karjalan ympäristöterveydenhuolto saattaisi olla jäävi tekemään asunnontarkastuksia Joensuun Kotien asunnoissa. Tällaista tulkintaa ei ole aiemmin esitetty. Terveysvalvonta tekee vuosittain useita asunnontarkastuksia Joensuun Kotien hallinnoimiin kohteisiin ja on velvoittanut kiinteistönomistajaa tarvittaessa korjaustoimiin. Terveysvalvonnan tulee olla oikeudenmukaista, kohtuullista ja tasa-arvoista kaikille osapuolille. Lisäselvityksiin ei voida velvoittaa, ellei niihin ole selkeitä, oikeudellisesti kestäviä perusteita.

Terveysvalvonta tekee johtopäätökset jokaisen asunnontarkastuksen jälkeen tältä pohjalta, kokonaisarvioinnin perusteella.

Vuokralainen on toimittanut 28.10.2025 päivätyn oikaisuvaatimuksen sekä 2.11.2025 päivätyn oikaisuvaatimuksen lisäperusteet.

Oikaisuvaatimuksessaan vuokralainen esittää tarkastaja Anu Arreston päiväyksellä 11.9.2025 laatiman tarkastuskertomuksen tapahtumatunnuksella 1941147 kumoamista.

Kumoamisperusteenaan hän esittää terveydensuojelun tarkastuskohteena olleessa osoitteessa päivämäärällä 22.9.2025 tapahtunutta talotuulettimen vaihdon muodostamaa olosuhdemuutosta.

Tapahtumatunnuksella 1941147 laaditussa tarkastuskertomuksessa esitetty ilmanvaihtoa koskeva tieto oikein tai väärin ilmoitettuna perustuu olosuhteille, jotka vallitsivat osoitteessa ennen päivämäärää 22.9.2025.

On mahdollista, että asunnon olosuhteet ovat tällä hetkellä erilaiset kuin asunnontarkastusta toteutettaessa, koska talotuuletin on vaihdettu. Vuokralainen on kuitenkin kieltäytynyt uudesta asunnontarkastuksesta, jota hänelle on tarjottu 27.10.2025, sen jälkeen kun uuden tuulettimen asennus oli tullut terveystarkastuksen tietoon. On muutoinkin huomattava, että asunnontarkastuksen tarkastuskertomus kuvaa aina tarkastushetken tilannetta asunnossa.

Alla vuokralaisen oikaisuvaatimuksen lisäperusteet sitaateissa ja terveystarkastuksen näkemykset niihin *kursiivilla*:

”Päätöksessä kirjoitettiin, että [REDACTED] asunnossa suoritettua terveystarkastuksessa ei havaittu poikkeavia hajua. Asukas ilmoitti hajujen puutteesta 26.8.2025 sähköpostilla tarkastaja Tarja Karviselle, joka kuivien ja kesäisten taustaolosuhteiden jatkuessa 2025 syyskuun alussa halusi yhä pitää sähköpostilla lähetetyn ilmoituksensa mukaan kiinni jo ennalta alustavasti tarkastusta koskevasta sovitusta aikataulusta.”

*27.8.2025 Tarja Karvinen on lähettänyt asukkaalle sähköpostin, jossa tarjosi mahdollisia tarkastusaikoja erilliselle sisäilma-asioissa tehtävälle asunnontarkastukselle. Samana päivänä tullessa sähköpostissa asukas ilmoitti haluavansa, että tarkastus pidetään 8.9.2025.*

*31.8.2025 Asukas ilmaisi huolensa siitä, että sää on liian kesäinen, jotta poikkeava haju olisi tarkastuksella havaittavissa. 3.9.2025 Karvinen katsoi kuitenkin viestissään, että sovitusta tarkastusajasta on syytä pitää kiinni, jotta päästään vähintäänkin selvittämään asunnossa olevia olosuhteita muilla keinoin.*

”Asukas ilmoitti hajujen puutteesta myös suullisesti 8.9.2025 ennen tarkastusta tarkastaja Tarja Karviselle sekä tarkastaja Anu Arrestolle. Asukkaan kokemuksen mukaan hajut tulevat ja menevät riippuen siitä minkälaiset paineolosuhteet asunnossa vallitsevat.”

*Terveysvalvonnan tarkastus oli sovittu pidettäväksi 8.9.2025. Koska tarkastukselle oli menty suunnitellusti, oli perusteltua toteuttaa se, sillä tarkastuksella mm. mitattiin myös paine-eroja, ilmanvaihtoa, etsittiin ilmapuotoja jne. On myös huomioitava, että terveystarkastajien työkalentereissa on valmiiksi sovittuja työtehtäviä. Ei ole välttämättä mahdollista muuttaa sovittuja aikoja lyhyellä varoitusajalla.*

*"Asukas on itse tehnyt mm. liekkitestillä havainnon, että asunnossa vallitsee normaaliolosuhteissa usein ns. ylipaine liekin pyrkiessä ulospäin korvausilmalle tarkoitetusta aukosta parvekkeen ovesa. Asukas on videoinut testit ja lähettänyt niistä kopiot niin tarkastaja Arrestolle, kuin myös asunnon tekniselle isännöijälle Teemu Kemppaiselle."*

*Ensimmäisissä yhteydenotoissa terveysvalvontaan asukas arvioi asuntonsa olevan alipaineinen ulkoilmaan nähden, mistä tietyissä tilanteissa voisi aiheutua asuntoon viemärinhajua. Yleisesti ottaen asunnon ollessa ylipaineinen hajujen kulkeutuminen rakenteiden kautta, viemäreistä tms. on epätodennäköistä. Liekkimenetelmä ei ole asumisterveysasetuksen hyväksymä menetelmä paine-erojen mittaamiseen, joten sitä ei voida huomioida asian käsittelyssä.*

*"Jaana Valkaman laatimassa päätöksessä Tapahtumatunnus 1963826, Diaarinumero 1077926 väitetään myös virheellisesti, että asukas olisi kieltäytynyt täysin ottamasta tarkastajia vastaan tekemään hajuhavaintoja terveysvalvonnan jälkeen palanneista hajuista. Aluksi kieltäydyttyäni uudesta aistinvaraisesta käynnistä vaatien tarkastajia paikalle mm. H2S kaasupitoisuuksia ilmasta mittaavan kaasuanalysoitsijan kanssa, olin kuitenkin yhteydessä tarkastaja Karviseen 15.9.2025 liittyen asunnossa tuolloin voimakkaana olleeseen rikkivedyn hajuun. Karvinen vastasi yhteydenottoon 16.9.2025 kirjallisesti ohjaten olemaan hajuasioissa vastaisuudessa yhteydessä tarkastaja Arrestoon, joka kieltäytyi uudesta käynnistä kirjallisesti 22.9.2025 vedoten aiempaan kieltäytymiseeni ja ilmoitti kirjoittavansa nyt Jaana Valkaman laatiman/käsittelmän päätöksen."*

*Asukas on ilmoittanut asunnossa olevasta hajusta Karviselle 15.9.2025 ja Karvinen on ohjeistanut olemaan yhteydessä Arrestoon.*

*Arresto on soittanut asukkaalle puhelun 17.9.2025. Puhelussa häneltä on kysytty, haluaako hän terveysvalvonnan tulevan paikalle selvittämään mahdollisia uusia hajuja. Asukas kieltäytyi tarkastuksesta. Paikalla terveysvalvonnassa tämän kuulivat Arreston lisäksi Karvinen ja Haataja. Asukas lähetti tämän jälkeen useita tekstiviestejä. Arresto on vastannut asukkaalle 22.9.2025: "Olet ilmoittanut puhelimessa, ettet halua terveysvalvonnan tulevan*

*enää uudelleen hajuasioissa käymään. Asiassa on kuuleminen käynnissä, kuulemisajan päätyttyä kirjoitan päätöksen.”*

*Arresto ei päätöstä lopulta kirjoittanut, koska mahdollisen esteellisyyden vuoksi asiankäsittelijäksi vaihdettiin Jaana Valkama.*

”Aistinvaraisesti suoritettavien havaintojen luotettavuuteen liittyen haluan todeta seuraavaa.

Asioin [REDACTED] palvelujen tiloissa 22.9.2025. Asioituani vuodesta 2017 saakka kyseisen yksikön tiloissa [REDACTED] toimenpiteiden johdosta, en ollut missään vaiheessa aistinut yksikön sisäolosuhteissa jotain poikkeavaksi tulkittavaa. Sama koski myös kyseistä 22.9.2025 asiointikertaa. Odotettuani minulle varattua aikaa yksikössä työskentelevä hoitaja saapui hakemaan minut odotustiloista ja seurasin häntä hoitajan työhuoneeseen, jossa en aistinut mitään tavallisuudesta poikkeavaa. Lähes välittömästi istahdettuani työhuoneessa olevalle tuolille tunsin kuitenkin äkinäisen kuristuksen tunteen kurkussani ja ryhdyin kamppailemaan yskien hengittämisen kanssa, huoneen ikkunan avaamisesta ei ollut apua. Huoneessa työskentelevä hoitaja ilmoitti välittömästi, että yksikön tiloissa on ollut kesken sisäilmaa koskeva selvitystyö ja puhui vuodesta 2025 liittäen selvitystyön käsitykseni mukaan Siun Soten/Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden suorittamiin toimenpiteisiin. En havainnut hengenahdistuksen jatkumisesta huolimatta mitään poikkeavaa hajua työhuoneen tai koko yksikön sisäilmassa. Sittenmin [REDACTED] on todettu kattava kosteusvaurio vain lyhyen aikaa sen jälkeen kun olin ilmoittanut saamistani ja terveystietoihini homealtistuksena kirjatusta oireistani vuokraamani asunnon terveystietojen asiaa nyt käsittelevälle Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden henkilöstön päällikölle Jaana Valkamalle. [REDACTED] kosteusvaurio on vaikeimmillaan käsitykseni mukaan juuri 22.9.2025 asioimani [REDACTED] tilojen seinustalla.”

*Jaana Valkama on ilmoittanut asukkaalle sähköpostilla 29.9.2025, että toimivaltaamme ei kuulu työpaikkojen sisäilmaselvitykset. Ne kuuluvat työsuojelulainsäädännön piiriin. Lisäksi sähköpostissa on ohjeistettu, että tältä osin voi olla yhteydessä Itä-Suomen aluehallintoviraston työsuojeluun: <https://tyosuojelu.fi/asiointi-ja-yhteystiedot/yhteystiedot/ita-suomi>.*

”Jaana Valkaman laatimasta päätöksestä Tapahtumatunnus 1963826, Diaarinumero 1077926 jäi myös kokonaan puuttumaan ne tosiseikat, että olin kuulemisasiassa ilmoittanut 5.10.2025 saamastani [REDACTED] diagnoosista sekä terveystietojen jälkeen suoritettujen Eosinofiilien kationinen proteiini (ECP)

verikokeiden viitearvot ylittävästä tuloksesta asuttuani [REDACTED]  
[REDACTED] osoitteessa vuoden 2023 joulukuun alusta saakka.

*Vuokralainen on lukuisissa yhteydenotoissaan tuonut esille sen, että hän kärsii useista erilaisista oireista, joiden syyt liittyy asuntoon. Terveysvalvonnalla ei ole toimivaltaa ottaa kantaa asukkaan oireisiin, vaan pyrkii aina selvittämään toimivaltansa rajoissa, onko asunnon olosuhteissa asumisterveysasetuksessa poikkeavaksi määriteltyä tekijää.*

"Koskien Jaana Valkaman laatimaa päätöstä Tapahtumatunnus 1963826, Diaarinumero 1077926 haluan tuoda esiin myös tämän seikan.

Jaana Valkama on ottanut päätöksessä mitä ilmeisimmin ammatillisen vapauden tulkita kirjoittamaani sanaa virkansa puolesta muodostuvan näkemyksen pohjalta. Huomioni koskee "Elatusmalja" termin käyttöä. Valkama otti vapauden tulkita ko. sanan käyttöni tarkoittamaan Andersen-keräin menetelmää. Tämä on virheellinen johtopäätös. Minulle sana "Elatusmalja" on vain tekninen termi, jonka kuulin asuntoon sovittuun sisäilmatutkimukseen tulossa olleelta tarkastajalta yhtenä keinona hänen tutkimuksessa käyttämistään keinovalikoimista. Kyseinen termi sopi kuvaani siitä mitä halusin tarkastajien täällä suorittavan tilatessani terveysvalvonnan vuokraamaani asuntoon. Vuokranantajan perumaa tutkimusta tekemään tulossa ollut tarkastaja tähdensi, että tehtävien selvitysten ei ole tarkoitus toimia absoluutioina tai konkreettisena todisteena, niinkään kuin viitteenä joko tukemaan tai kieltämään mahdollisia löydöksiä. Liitän tähän otteen Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista, 20 § Mikrobi tekstistä, "Mikrobikasvu todetaan ensisijaisesti rakennusmateriaalista mikrobien kasvatukseen perustuvalla laimennossarja- tai suoraviljelymenetelmällä ja mikroskopoimalla tehdyllä analyysillä. Mikrobihaitta voidaan todeta myös 6-vaiheimpaktorilla otetun ilmanäytteen tai pintasivelynäytteen laimennossarjamenetelmällä tehdyllä analyysillä. Ilmanäytteen osalta on oltava ilman mikrobipitoisuuden lisäksi myös muuta näyttöä toimenpiderajan ylittymisestä."

*Valkaman päätöksen perusteluissa on mainittu sekä ns. Andersen-keräimellä toteutettava ilmanäytteenotto että pintanäytteenotto, jossa pinnalta tai pinnoille laskeutuneesta pölystä määritetään mikrobistoa. Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys ei itse toteuta rakennusmateriaali-, pinta- eikä ilmanäytteenottoa. Jos nämä todettaisiin tarpeenmukaisiksi menetelmiksi, näytteenotto teetetäisiin ulkopuolisella asiantuntijalla. Mainittakoon vielä, että Andersen-keräin on 6-vaiheimpaktori.*

"Ottaessani yhteyttä Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden tarkastajiin, esitin toiveen viittaamani asetuksen mikrobeja

koskevaan kohtaan liittyvistä tutkimuksista. Oltuani yhteydessä Valviran Ylitarkastajaan Titta Manniseen liittyen STM asetuksessa esitettyihin selvityksiin, Manninen kirjoitti, että ”Yleisesti voidaan todeta terveydensuojelun tehtävien koskevan laajasti ihmisen elinympäristöjä ja niissä esiintyviä biologisia, fysikaalisia tai kemiallisia haittatekijöitä. Asuntojen osalta tämä tarkoittaa esimerkiksi sen arvioimista, täyttääkö sisäilman laatu tai melutaso säädöksissä asetetut vaatimukset.”

Näin voidaan havaita, että syntyy voimakas vastakkainasettelu Valviran Ylitarkastajan näkemyksen sekä Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden päällikön Jaana Valkaman toteamuksen välillä päätöksessä tapahtumatunnuksella 1963826 ja diaarinumerolla 1077926,

”Ilmanäytteenottoa ei nykykäsityksen mukaan ole järkevää käyttää systemaattisesti sisäilmaepäilyjen alkukartoituksessa; Menetelmällä saadaan erityisesti syksyllä paljon virheellisiä positiivisia tuloksia mm. ulkoa kulkeutuneiden mikrobien vuoksi”.

Tämä ei voi tarkoittaa sitä, että STM:n säättämien asetusten toteuttamisesta luovuttaisiin vain vuodenaikoihin perustuen selvitysten kuulussa yleisesti ottaen terveydensuojelusta vastaavien tarkastajien toimenkuvaan.

Elämme tällä hetkellä kalenterin mukaan talviaikaa. Hengitysliiton tietojen mukaan sopiva huoneilman suhteellinen kosteus on talviaikaan 20–40 %. Tuoreeltaan Ilmatieteenlaitoksen julkistamien tilastojen mukaan marraskuuhun siirryttiin tavanomaista lauhemmasta lokakuusta. Taustaolosuhteet ovat olleet edellisen suoritettua terveystarkastuksen jälkeen viikkojen ajan hyvin kosteat. Sillä tuskin on ollut alentavaa vaikutusta terveystarkastuksen yhteydessä kuivan ja helteisen kesän jälkeen mitattuun 51 % suhteellisen sisäilman kosteuteen. Käsittääkseni poikkeuksellisen leutoina toisiaan seuranneet talvet olivat myös vaikutteina Rantakylän Terveysaseman rakenteissa tapahtuneeseen kosteusvaurioon rakenteiden ollessa toistuvasti elementtien vaikutuksen alaisena pääsemättä välillä kuivumaan. Huomaan loppuun vielä siitä, että tarkastaja Karvisen kanssa vallitsi hänen kirjallisesti sähköpostilla vahvistama konsensus siitä, että hajuasiaa olisi hyödyllisintä lähteä selvittämään muina kuin kesähelteisen kuivina aikoina. 22.9.2025 vaihdetun talotuulettimen luodessa täysin uudenlaiset [REDACTED] ilmastointiin liittyvät selvittämättömät sisäolosuhteet on kaiken muun esittämäni valossa lienee aiheellista todeta, että 8.9.2025 laaditun terveystarkastuksen raportille ei löydy enää perusteita pitää sitä luotettavana vallitsevien olosuhteiden kannalta tarkasteltuna.”

*Tässä tapauksessa ei synny ristiriitaa asumisterveysasetuksen tai Valviran ylitarkastaja Mannisen lausuman suhteen. Terveystarkastus on tapauksessa nimenomaan selvittänyt sitä, täyttääkö asunnon sisäilman laatu säädettyt laatuvaatimukset ja arvioinut tältä pohjalta, ettei kiinteistönomistajaa ole syytä velvoittaa tekemään jatkotutkimuksia, rakenneavauksia tai mikrobiäytteenottoa.*

*Valkama on selventänyt vuokaralaiselle 24.10.2025 lähettämässään sähköpostissa terveystarkastuksen suorittaman asunnontarkastuksen tarkoitusta ja periaatteita sekä avannut Valviran antamaa ohjeistusta.*

*On mahdollista, että asunnon olosuhteet ovat tällä hetkellä erilaiset kuin asunnontarkastusta toteutettaessa, koska talotuuletin on vaihdettu. Asukas on kuitenkin kieltäytynyt uudesta asunnontarkastuksesta, jota hänelle on tarjottu 27.10.2025, sen jälkeen kun uuden tuulettimen asennus oli tullut terveystarkastuksen tietoon. On muutoinkin huomattava, että asunnontarkastuksen tarkastuskertomus kuvaa aina tarkastushetken tilannetta asunnossa.*

Terveystarkastus toteaa lisäksi, että tietosuojan vuoksi päätöksen selostusosiossa osa oikaisuvaatimuksen lisäperusteiden tiedoista on mustattu.